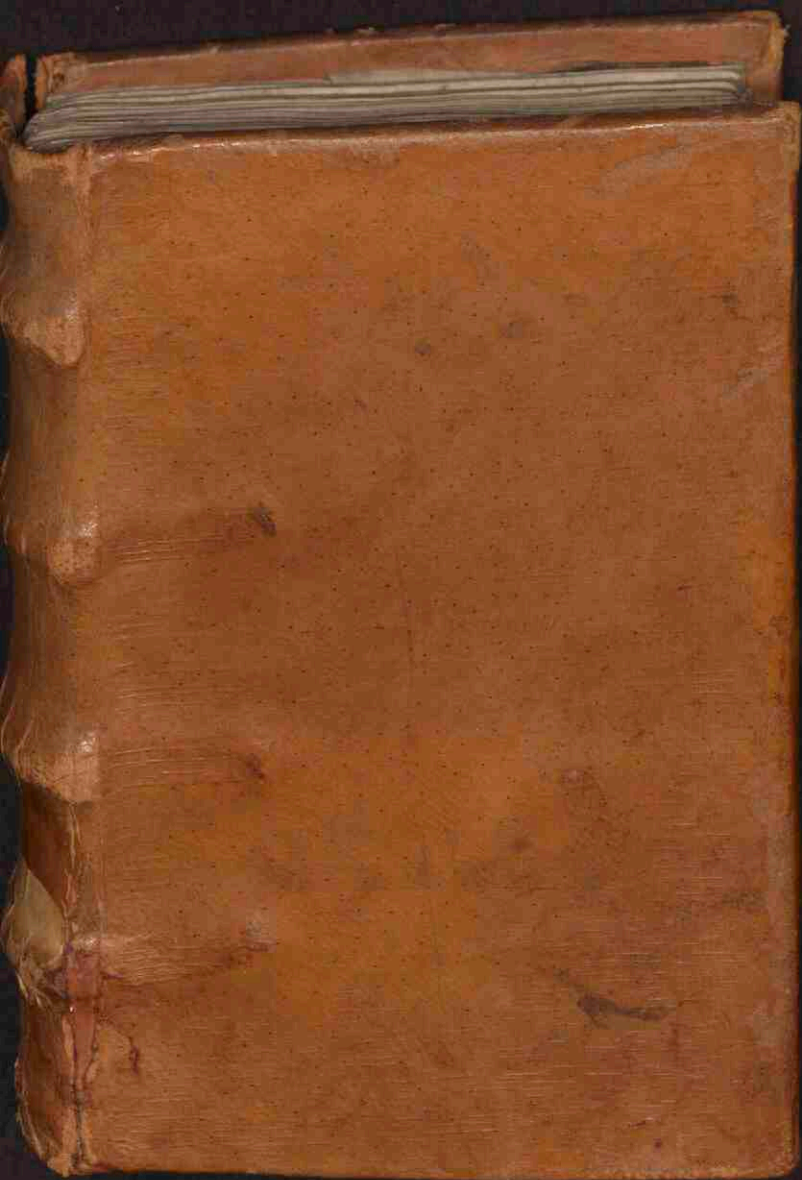

De quindecim laudibus Psalterii Beatae Mariae Virginis

<https://hdl.handle.net/1874/324069>

132 (Eecl. 395.) Membr. 16°. 106 ff. Saec. XV. 18

Alanus de Rupe, De quindecim laudibus Psalterii B. Mariae Virginis,
f. 1—68. *P per*

Fol. 1a. De quindecim laudibus psalterij beate marie virginis sex undum quindecim
lapides in rupe altissima angelice salutationis *positos* mag. alani de rupe novelli

132 sponsi eiusdem virginis glose. Qui conuerlit petram in stagna aquarum, cet. Fol. 55a.
Rosaria tria sequencia sine psalterium sequens sic est ordinatum, cet. Fol. 69, 70 vacant.

(Heur. Suso), Excerpta ex Horologio aeternae sapientiae, f. 71—1063

Fol. 74. Commendatio singularis B. Virg. Mariae, cet. Fol. 88. Quam utile sit
in hoc saeculo pati tribulationes.

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº. 395.

Book I
T. 132 P. 24

Hs.
1 K 24

... 94a (in fine)... expugnabit pro te
s. [Sed non est finis operis ut patet ex a
rius brevis cum versione Belgic
—96b.

[Carthusienses prope Traiectum pertinet.]

132 sponsi...
... et de sanctis. Denum sequuntur
... Fol. 7a. Sermo beati A
... acitate sunt. Fol. 7a. Sermo beati A
In die sancti bartholomei... Omelia
us Papa, Homiliae num. XL,
Contenta sermonum Gregorii.) Fol.

De quidecim laudibus
psalterij beate marie vir-
ginis secundū quidecim la-
pides in rupe altissima ange-
lice salutationis reptos
magistri alani de rupe no-
uelli sponsi eius vgl' gl'ose

Qui cōstitit petrum in stag-
na aquarū: et rupem in
fontes aquarū psalmo c' xiiij'

Sicut aut ille ornatissimus doctor
petri blesensis **M**aria est petra
de qua peccator mel quippe et
butirū ad anime et corporis sal-
uificū medicamentū. aquam
viam ad maculorū criminū
purgatorū faciliū. sitis sa-
tiationem. et totius boni pro-
fectionem habet! salus faciens

post hanc miseram in vitam e-
ternam. **¶** Quia igitur teste
beatissimo augustino aqua sapi-
entis salutaris doctrine mortuos
uiuificat. infirmos sanat. munda
dat immunda. et sanat egrotos.
ad mariam uocem istam que
fontem sapientie filium dei ge-
mit de quo dicitur. Ego fons sa-
pientie et altissimi: Ego frater
alamus de rupe ut ualeam
aquam sapientie proferre. ista
lecturos et audituros mundare
siccantes satiare. et egrotos sa-
nare: in presentiarum recompo-
satione angelica eam filiu-
tando dices. Thue maria. gra-
ple. do. te. be. tu. in. mu. et. be.
fruc. ven. tu. a. h. est. arsty. **A^m**

homo verus et deus verus q̄
 virgo manens concepisti per
 spiritum sanctum cum respon-
 disti hoc verbum saluificum.
 Ecce ancilla domini fiat mi-
 hi secundum verbum tuum
 Amen Da michi gratiam
 salubriter docendi et alio
 virtuose audiendi legendi et
 intelligendi. Qui conuertit
 petram in stagna aquarum
 et rupem in fontes aquarum
Expositio propositi thetis

Trinitas beata in deser-
 to per moysen durissimam
 petram conuertit in flumi-
 na aquarum. et rupem ori-
 dissimam loquendo ad litteram

conuertit in fontes duos aquarum
¶ Allegorice autem cristus
est petra secundum apostolum que
secundum glossam ordinariam con-
uersa est in stagna aquarum per
salutificam conuersionem multorum
populorum: et ipsa rupis est etiam
in fontes aquarum conuersa scilicet
in septem fontes sacramentorum
secundum Ambrosium de sacra-
mentis. Sed moraliter cristus
cum uirgine maria conuertit pe-
tram id est peccatores duos se-
cundum basilium in stagna duos
et fontes aquarum lamentationis
penitentiae. Vere mundicie et per-
fette sapientie. **¶** Quinimum
et loquendo naturaliter semper
de montibus altis cuiusmodi sunt

rupeb. fluunt flumina et fontes
 secundum psidorum **T** Demum
 anagorice petra cristus et rupis
 diuina gloria conuertitur in sta
 gna et rupeb aquaz. quando fa
 cit saluare animas secundum aristo
 tum in vita eternam. que habet
 signari per fontem aque viue pro
 duntem a throno dei ut aquila io
 hannis vidit in apocalipsi **P**re
 terea angelica saluatio est rupis
 nostre miserie valde necessaria
 per omnia amabilis optabilis et
 concupisibilis mortalibus vniuer
 sis amictus habens diuicias. omnem
 claritatem continens. omnem vir
 tutem possidens **Q**uam cum habu
 erimus amictus bonis habundabim⁹
 procul pulsus malis vniuersis

Hec inq; angelica salutatio est
rupis altissima. rupis latissima.
rupis clarissima. rupis vberissima.
sua altitudine subleuans amicos
ad celestia. sua latitudine sustinet
omnia. sua claritate illuminans
abscoudita singula. sua vberitate
recreans et reficiens vniuersa.
D amemissima rupis ad te confu
gimus. et a malis omnibus liberi
erimus. In te stabimus. et a tribu
latione. inconstantia. et mutabili
tate grauati non erimus. Te assi
due videbimus. et vndiq; tanquam
stelle matutine fulgebimus. In
te requiescimus. cognoscendo. a
mando. et operando. et vberitate
domus dei habundabimus. ut iam
conuersatio nostra non in terris

sit sed in celis **Q**uibus concordat
 verba augustini in sermone pul
 cherrimo **D**e salutatione angelica
 sic inquentis **Q**uid dicam de
 montibus quoz sacra in pagina
 michi nomina inuenio **I**n mo
 te syna data est lex antiqua: sed in
 monte salutationis angelice data
 est lex noua **I**n monte garisim
 et hebal terrestres date sunt male
 dictiones et benedictiones: hic au
 tem celestes vniuersae qterite sunt
 benedictiones **I**n monte hoz
 aaron sepelitur: sed in hac rupe be
 nedicta filius dei nascitur **I**n
 monte libani aromata cuncta pullu
 lant: sed in rupe ista vniuersa cele
 sta continentur totius mundi medica
 mina **I**n monte mozia templu

syna

garisim

hoz

libani

mozia

thabor

Dei fundatum est: sed in hac rupe benedicta filius dei homo factus est. **I**n monte **thabor** apparuit gloria trinitatis: sed in hac rupe benedicta facta est primitus in humanitate assumpta gloria trinitatis. **Q**uid mihi ergo de alijs montibus in quos cum difficultate ascendo. in timore sto. et esure plurimum deficio. atq; in quibus infirmatus tandem moroz cum moyse et aaron. me in immensum minoribus. **I**n hac rupe angelica deficiens proficio. fatigatus reficio. infirmatus sanor. mortuus suscitator. sed et sitiens et esurens reficio. et sicut per scalam iacob celestia contemplaturus et

in eternum comoratus gauden-
ter potenter et secure conscendo.
nunquam postea dampnum passu-
rus **Hec ille** *AD*

Ista autem rupis clarissima
salutatio scilicet mariana quindecim
habet verba cathegreuma-
tica et tria sine cathegreumatica
scilicet terum. in. et. Et quibus
datur intelligi quod ter quinque
debent poni pater noster et qui-
decies decem. Huc maria que fa-
ciunt centum et quinquaginta se-
cundum numerum psalmorum
psalterij dauidi. **Hec** igitur
trinitatis dignissima rupis in
qua sunt quindecim lapidatione se-
cundum quindecim genera potissi-
ma lapidum precosorum. quia

Dictū est de origine maria quod
est ornata omni lapide precioso Et
ita cum in psalterio angelico sint
centum et quinquaginta aue ma
ria. tria sēta. quorum vnum est
respectu deitatis ~~cum dicitur~~ quia
dominus tecum vnum respectu
in carnationis cum dicitur in mulie
ribus. vnum respectu passionis cum
dicitur et benedictus fructus qui sa
licet est appensus in arbore crucis
Que tria sēta habentur. per tria
sine cathegorematica prehabita
Nam tecum dicitur. respectu deita
tis quia sibi dominus iungitur
Ved in respectu incarnationis
quia mulieribus generantibus
appontur. **T**ertium autem salice
et accipitur in respectu passionis

quia ei benedictus fructus additur.
 que benedictio et fructificatio non est
 facta completive. nisi in passione se
 cundum gregorium. Itaq; cum be
 dictum est ibi sunt tres quinquage
 ne. et in quolibet due maria illa
 rum quinquagenarum sunt quinde
 cim verba id est lapides preciosi sa
 licet. due maria gracia plena domi
nus tecum benedicta tu in mulieri
bus. et benedictus fructus. ventris.
vent. tui ihesus cristus. amen. Ibi
 erunt quindeces centum et quinde
 ces quinquaginta lapides preciosi.
 qui in quolibet psalterio offerentur
 matri dei. qui simul sumpti faciunt bis
 mille ducentos et quinquaginta lapi
 des preciosos. Quorum quilibet
 devote oblatus virgini marie plus

valet omni totius mundi lapide
precioso. **Q**uoniam in quolibet
aue maria sunt quindecim idest ter
tuncque lapides preciosi. quodlibet
aue maria coronam facit virgini
marie mixtam ex quindecim lapi
dibus preciosis. et ita erunt centum
et quinquaginta corone regales
in quolibet psalterio. **Q**uorum
quolibet etiam minima plus vale
bit quam unius regum et reginarum
imperatorum et quorundamque
dominarum corone. Et non ine
rito seruientes in psalterio vir
ginis marie sunt reges et regine
coronantes tantis coronis dicti
glorie regne. **S**ed quia ser
mones in uniuersalibus proficiunt
ut dicitur primo ethicorum. **inim**

in speciali per singula sunt ciarta
 verba declaranda **P**rimo igitur
 ex innocentia incarnationis filij
 dei tam ex parte dei q̄ hominis deat
 nos **V**irgini marie regine innocen
 te primum lapidem offerre pre
 ciosum prime rupis angelice la
 pidine scilicet adamantem qui la
 pis dicitur innocentie qui offerretur
 cum deuote **V**irginie dicitur. **Aue**
Nam **Aue** secundum **augustinum**
 dicitur quasi sine ve maledictionis
 et culpe In quo innocentia decla
 ratur preclare marie **S**ecundum
 autem **psidorum** adamas nulla ma
 teria frangitur: a nullo emiatur:
 nullo polluitur: nec commiscetur:
 solo autem sanguine huius frangitur
Estq; lapis maximi amoris et fu

gatiuus demonis quem quidam vo-
cant dyamentem quasi duorum
amorem metentem siue mensuran-
tem **C** Amantissima autem vir-
go maria secundum beatissimum
anacelmū est illa que tanta puritate
mitere debuit qua maior sub celo
nequit inueniri **V**nde in cantica
Tota pulchra est amica mea et ma-
cula non est in te **S**ed ratione in-
tur manifestissima ostenditur quod
omni iure tanto lapide debeat hono-
rari deuote **Q**uia quicunq; habet
summam innocentiam in se et in
vniuersos diffusiuam et diffuse
conseruatiuam et conseruatiue
gubernatiuam omni iure est ho-
norandus honore innocentie **S**ed
beata virgo maria est huiusmodi

Quia ut inquit beatus ambrosius
 in sermone de assumptione beate
 virginis marie **Q**uid referem
 tibi laudis o innocentissima vir-
 go maria per quam mortua re-
 parata est innocentia et vivifi-
 cata Tu es enim arbor vite extra
 quam rami omnes sunt sine fruc-
 tu et in morte **Hec ille**

Hortassis quidam extrum di-
 ceret **Q**uantum valet hic ada-
 mas dicitur ave **Ad** quod in-
 dubie respondeo. quod plus va-
 let omnibus lapidibus preciosis
 oblatis in deserto a filiis israel
 pro tabernaculo. **V**nimo plus
 valet lapidibus preciosis salomo-
 nis quos dedit in templo & el ha-
 buit in suis thesauris **Quinym**

mo plus valet omnibus lapidi-
bus preciosis quos vnquam re-
ges habuerunt. aut quocumq;
fideles vnq; templis ac reliquis
sanctorum dederunt. ¶ Sed de
novo petis. Quanto maior est hic
adamab. Duc omnibus infinitis
prehabitis. Ad quod constanter
respondeo. q; tanto maior quanto
totum celum vna stella. Quia secun-
dum augustinum q; minimum celestium
bonorum maior est maximo cor-
porum. ¶ Dicitur vobis omnes fi-
lij deuoti virginis marie audite
et. et mee interrogationi respon-
dete. Numquid si darem vobis quod
libet die centum et quinquaginta
adamantes. quantumcumq; esset
michi inuicem placere vni et ad

vota mea essent parati. quū ymo
 quod si bis tantum aut ter aut cen
 ties et sic consequenter. nonne am
 plius me amaretis omnem noxam
 dimittendo. et gratiam vestram pro
 scribis michi comminando. ¶
 Quod si ita est. sequitur quod be
 ata virgo maria pro quolibet
 psalterio sibi deuote oblato ma
 iora donabit. Ipsa enim est adamab
 amicare. pellens omnem vim de
 moris fracta sanguine tristi hedi
 mmaculati. quando animam su
 am compassionis gladius pertran
 sivit. Absq; dubio a minori ad
 maius affirmatiue arguendo con
 cedere oportet quod predictum est
 Quia scriptum est Date et dabi
 tur vobis. Secundum origenem

in rebus mundanis centuplum. in
corpore millecuplum. In anima
decies milles. In morte centies
milles. et post mortem millesies
milles. **Qui** ergo libris ditari
in breui. reciperet innocentiam pla
care mariam et facere vobis
regnum preciosum in isto mundo
per gratiam. et in futuro per glo
~~ria~~ riam. accedite ad rupem istam
salutationis angelice offerendo
viri gloriose qualibet die centies
quingagesies adamantem inno
centie. **D**ne. Quomam sic offe
rendo salutaris imperatricem
totius mundi et multo magis a
mantem quemlibet peccatorem et
multo amplius quemlibet etiam sa
lutantem. Digne. quam quecumq;

imperatrix vel regina nunquam
 dilexerit mortalem quemcumque
 viventem **Immo** plus uno toto
 mundo imperatriciam toto posse
 naturali amantium **Quia** cari-
 tas gloriose virginis marie seu-
 dum augustinum excedit amorem
 totius mundi naturalem non tan-
 tum corpoream sed et angeli-
 cam **Ergo** a minori ad maius ut
 sitis sine hoc. marie sepius offer-
 te adamantem predictum **Luc**
Merito ergo deus conuertit pe-
 tram in stagna aquarum virtute
 horum lapidum preciosorum **Et**
Secundo ex sapientia omnium
 nature humane et diuine
 decet offerre virgini marie impe-
 ratrici sapientie secundum lapidem

preciosum secunde lapidime
huius rupis salutationis angelice
Sidelicet carbunaculum cui dicitur
maria. ut sapienciam habeamus
et illuminationem quam per hunc
lapidem marie oblatum per ampli
us obtinemus a virgine gloriosa.
quam si ei temporalem sapienciam
etiam totam offerremus de non
facente faciente cum sapiencia sua
Quia minimum orationis deuote
secundum bernardum / beatissima
marie secretaria manus est sapien
cia totius mundi philosophorum
et maiori premio remunerandum
Ratio autem huius oblationis
est. quia maria secundum remi
gum et iheronimum dicitur qua
si illuminatrix. uel illuminat a

11
quod ad sapientiam pertinet secun-
dum eisdem. Inuicem autē
carbunculus in aquis ardet et
nocte ut carbō lucens lucet. ter-
rores fugandos fantasmatum et
discretionem conferendo. in agen-
dis et dubijs mentem ad certa
deducendo ad minus dispoſitue
secundum yfidorum et lapidarium

Preterea lapis hic apud
reges est precij incomparabilis
Quas conditiones ad plenum
habet gloriosa virgo maria. Quo-
miam teste bernardo. quagemi
it eternam sapientiam. id est o-
tōi mundo sapientie celestis re-
to dedit claritatem. Veluti sapien-
tissima abigail proz nabath car-
meli pūnis et in immensum

amplius **S**ed igitur in hunc
manifesta panditur a toto mundo sic
debere saluari in psalterio angelus
Quia quicumque sapientiam guber
natuam totius mundi et sapien
cie in mundo collatua et conserua
tuam a sanctis debet honorari
ut patet testimonio seneca et phi
losophi **S**ed beatissima virgo ma
ria est huiusmodi testimonio bern
bernardi **I**gitur bene dicitur de
ea ecclesiastica **E**go mater pul
chre dilectionis et timoris et ag
nitiois **S**i ergo volas habere
sapientiam illuminatuaam sepuit
salutate mariam **Q**uia teste
ambrosio sole clarus lucet huius
stella in fidelium mentibus **o**re
apictis **3** centuplum in presenti

quia minimum ora ^{an}
 tionis deuote secundum ^{an}
 celum plus valet tota mun
 di claritate corpora et humana
 prudentia **¶** Sed forte inter
 eos dicitis Quamuis ualens est
 iste candelabrum maria **¶** Ad
 quod breuiter respondeo quod est
 maioris ualens q̄ si offerres
 unguam gloriose pro qualibet vice
 tot candelabros et eque magnos
 quot sunt stelle infra celos testimo
 nio augustini dicentis **¶** Minimi
 lucis gratie maior est tota mun
 di corpora luce **¶** Et non solum e
 que magnus uel modicum maior
 istis **¶** Verum etiam tanto excellit
 omnes hos quanto totus mundus
 nunc excedit minimum mundi

car lu fundum **U**gitur
be ne dictissim filij marie
inter vos redite et michi res
pondete **Q**uid si quolibet die qd
vestrum daret centum et quin
quaginta carbunulos alicui dilec
tissime regine se amanti ut filium
incomparabilem nunquid indu
die sperare deberetis omnimodam
gratiam et amorem apud hanc
inuenire reginam. **H**ic procul
Dubio **V**irgo cum virgo gloriosa
magis vos nos amet offerentes
sibi talia quam si omnes mundi
creature essent in regnas conuer
se vos amantes tantum quantum
ista p^ossumpta **Q**uia secundu
albertum magnum **C**aritas mi
nima marie maior est tota mu

di. mino etiam infinita naturali
 amicia. indubie credere debetis
 centies vos maiora suscepturos.
 Graaamq; sapientie a Virgine ista
 sapientissima obtenturos. Hab
 perit et ius naturale et ius cari
 tatis et ius diuine iusticie. Per re
 gulam a minori ad maius affirma
 tue. Quia si minus diligens secu
 dum boetium dat tanta bona: pro
 cubio plus diligens dabit ma
 iora. Et igitur centies quinqu
 gesies coronemini in presenti et
 in futuro corona sapientie carbū
 culoz in psalterio angelico die
 tm salutate mariam. Quare se
 p merito istorum quindecim lapi
 dum preciosorum deus conuertit
 petrum in stagna aquarum.

Tertio ex sanctificatione
graciosa virginis marie
et cristi decet totum mundum
offerre virgini gracie marie
tertium lapidem tercie lapidum
ne rupis salutationis angelice
scilicet margaritam cum dicitur
gracia **C**uius argumentum
est. quia secundum ysidorum in
libro ethymologiarum **M**argari
ta est lapis candidus in concha
marina ex rore celesti genitus
sine admixtione cuiuscumque se
minis propagationis contra
plurimas valens infirmitates
et fulminibus et tonitruis oppo
Nam concha fulmine vel a
tonitruis abortum patitur et
lapidem generat imperfectum

tum secundum librum de natu-
 ris rerum Sic autem est de
 gratiosissima virgine maria
 Quoniam secundum beatissi-
 mum iheronimum Ipsa est con-
 cha maris huius mundi que
 non ex viri semine sed mystico
 spiramine celestis gracie tristu
 margaritam genuit qui nostras
 infirmitates curauit immo et
 contra tentoria temptationum
 et fulmina tribulationum nos
 defendit secundum bernardum
 Igitur a cunctis merito est
 honoranda oblatione huius
 margarite gratia Quod sic
 primo ostenditur Quia ha-
 bet in se inmensam gratiam
 et in toto mundo diffusiuam

protegentem et promouentem
secundum albertum. Secundo
sic Quia quilibet offerens recipit
centum et sic in immensum qua
libet die ditabitur. Tertio Quia
regnum sibi parabit ex omni la
pide precioso quorum quilibet e
rit melior omni lapide precioso
et quorum quilibet erit maior
vno toto regno ut ex legenda
beati thome apostoli haberi po
test. **Q** Sed fortassis her non
intelligens tacendo querit
Q Quantum valet her margari
ta et raga semel dicta.
Respondeo breuiter coram to
to mundo. quod tanto plus va
let tota terrestri paradiso
quanto paradysus illa plus

baluit pene eue furto

Quia secundum basilium.
 minimum regni cristi. manus
 est tota terrestri paradiso. Qui
 a hoc duat ad celum: sed para
 disus illa ad infernum. Quod
 cum ita sit m &
 beret mul tum gaudere
 vng maria m
 tanta munere
 oblatione Quoniam
 si lupo vel leonem vel
 vrsu par uulam an
 nonam da remus di
 etim: pro ul dubio
 secundum iheronimum
 nos ama rent multo
 ergo magis vng maria m
 hac psalterij oblatione nob

amabit: a minori ad maius af-
firmatiue arguendo nisi sit du-
rior et crudelior seuissimis ani-
malibus: quod insane mentis et
erronee prorsus est estimandum

Idem signo confirmatur e-
uidentissimo. quoniam ipsa plus
amat quem libet psallere
tem in suo psalterio.
quam potest facere vng
totus mundus patrum et
matrum Habenarium vni
nicum filium tantum dilec-
tum a quoli- bet ~~dilecto~~ pa-
rente: quan- tum vniquam
mater propria naturali fi-
lium suum amat amore Si
dote ergo ista diligenter et ut
habeatis gratiam in psalterio

laudate mariam Quia qui sic
eam laudant salvi fient a nimo
vi ad manus ex legenda beate ka
therine martiris arguendo

Quarto ex plenissima ple
nissime incarnationis ihe
su christi causa que causa est spiri
tus sanctus decet totum mundum
ex quarta lapidina preciosissima
rupis salutationis angelice offer
re quartum lapidem preciosum
scilicet Jaspidem virginis marie
gracia plene **C**uius ratio est.
quia Jaspis secundum ysidorum
est lapis viridis coloris confor
tans visum per sue pulchritu
dinis complacentiam plenius
tot virtutibus. quot virgulis
et signis. et distinctus. Habet

etiam pellere omnes malos
humores corporis. Dant iocun-
ditatem et affabilitatem. por-
tans et securitatem secundum
albertum magnum. Quod be-
est dispositiue. sed a ratione sunt
causatiue. Sic beatissima et ple-
nissima gracia Virgo maria.
placuit summe oculis trinitatis
et omnium angelorum. Quin-
pimo corpore. Fuit speculum
totius pulchritudinis pulchrior
super omnes mulieres plus
quam iudith hester vel fara
secundum albertum magnum
quo tot habuit in se virtutes
quot habuit potentias et sancta
opera acta. Remouitq; suffi-
cienter auitas mundi impi-

etates secundum bernardum

Et sempiternam letitiam contu-
 lit filijs dampnationis secundu
augustinum merito ergo est
 plena ut iacob gratia pulchri-
 tudinis. ne dum spiritualis
 verum et corporalis Ratione
 igitur ostenditur. quod sic in
 psalterio a cunctis sit Digne
 laudanda **Primo.** quia pulcher-
 rima secundum senecam sunt
 laudanda **Secundo.** quia sum-
 mam pulchritudinem secun-
 dum augustinum a cunctis sit
 amata et laudata cuiusmodi
 est **Virgo maria** secundum eun-
 dem in sermone **De virginis**
 ipsius natiuitate. **Tertio.** quia
 mulieres pulcherrime ut **hester**

1°

2°

3°

sara et rebecca laudantur in sacra
scriptura Ergo multo magis lauda
da est Virgo maria Quia secundu
bernardum quod alie habuerunt
diuisim in pulchritudine ista sola
habuit in vniuersa pulchritudine
¶ Sed fortassis admirando et
gaudendo petitis Quantum va
let ista iaspis plena semel deuote
prolata **¶** Ad quod senire coram
tota ecclesia respondeo quod plus
valet cunctis operibus dei septem
dierum primorum naturalibus.
Ita quod valet amplius quam om
nes nouem angelorum ordines
quantum ad naturam eorum. et
quam totus iste mundus corporeus
Quoniam hec iaspis plena dig
na est deo in gloria Non autem

De se illa predicta secundum ma-
 gistrum in secundo sententiarum
 dicitur ne queso auditis ne que-
 ratur. Quod si ita est. cur ^{pro} pigri-
 tamini nolentes tantis bonis di-
 tati. Nonne omnis talis sit
 remissus fatuus reputatur. **Q**
 Quod per amplius aduertite. Si
 solum dictum darem thurco vel
 soldano nobile proculdubio me
 gratum haberet in suo obsequio
 Cum ergo in infinitum plus
 dem virgini marie cum in
 suo psalterio offero ei hanc
 sappidem plena. aut ipsa
 est iniusta aut durior thurco
 quod demencie esset dicere.
 quia sibi cantat ecclesia.
 Daluc regina misericor

Die. aut dabit michi gratiam su-
am Quomam plus diligit su-
um psallentem quam possent
diligere tot sorores fratrem suum
quot sunt arene maris. posuit o
quod quelibet amaret eum tantum
quantum unquam thamar suum
fratrem absolonem amavit. qui
eam de amore incestuoso condi-
cavit **Quia secundum grego-**
rium nazanzenum Infinitum
bonum gratie dei in sanctis. ma-
ius est maximo bono nature
in creatis **Cuius ratio est**
Quia illud est dignum glo-
ria secundum doctorem sanc-
tum sed hoc tantum dig-
num est naturali existen-
tia **Cum igitur ratio**

sensus scientia experientia signa
lex et exempla ac appetitus boni
vos admoneat de laudando ma
riam. cur iamjam semper in
psalterio non salutatis eam ut
habeatis omnem gratie pleni
tudinem. *¶ ¶*

Quinto ex dominativa as
sumptione et dominatione
terminativa sanctissime in cristo
omnis decet nos ex quinta la
pida rupis salutationis ange
lice offerre quantum lapidem
qui est lapis nobilitatis et domina
tionis tante domine marie qui
lapis dicitur saphirus et tangi
tur cum dicitur dominus tecum

Assignatio cuius certa est hec
Quoniam saphirus secundum

Bartholomeum albèrtum et la-
pidarium est celestis coloris appon-
nendus in regum annulis. quo me-
diante dudum responsa dabantur
a dijs et occulta reuelabantur a-
nimositatem et audaciam gene-
rans secundum lapidarium in
deferente. Que omnia denotant
nobilitatem quam Virgo maria
summam habuit per excellenciam
secundum ambrosium. Nam quia
mater domini dominancium. dar-
co domina est mundi censenda a
cunctis fidelibus cristi. Ipsa est
etiam posita in amulo fidei cristia-
ne: qua media responsa de re-
demptione mundi. et de futuris
per maximis sunt reuelata. Sola
etiam hec secundum augustinum

facit animos hominum securos
 audaces et potentes adeo ut nul-
 lum timeant Ergo sibi merito tā
 quam domine nobilissime totius
 mundi debet offerri hic saphirus
dominus tecum ¶ Cuius veri
 dicta ratio est hec quia est mater
 domini dominantium et regis re-
 gum Secundo quia omni iure su-
 mus eius seruus Tertio quia domi-
 nabus mundanis omni iure honor
 debetur a suis seruis Ergo multo
 magis nobilissima domina est ho-
 noranda a nobis quia dominus
 est et mater nobilitatis secundum
 Albertum super missus est ¶
 Sed forte in extasi raptus ad mira-
 tionis silentio interrogas Quan-
 tum valet hic lapis Dominationis

p^o
 2°
 3°

f

Dominiis tecum. Ad quod incun-
tanter respondes: quod plus valet
tibi et magis est placens b[eat]e
marie et nobilior in se et magis
toti ecclesie militanti et triumphan-
ti proficiens: totiq[ue] trinitati con-
ueniens: quam si dares b[eat]e
glorioso tot minervas saphyroru[m]
ita magnas sicut ciuitas parisi-
sis: quot sunt in mundo minuti
lapides cuiuscumq[ue] speciei ut cal-
culi &c. Numquid magis est
hoc b[eat]e marie offerre: quam
offerre archam noe et in ea uiuere
cum naturam saluare. Quia
talis archa est corrupta cum h[omi]n-
ibus qui intrauerunt eam: Sed saphi-
rus h[ic] dominatione nunquam
corrumpitur: sed per eum meter

num serui virginis marie uiuen-
 tes dominantur Quomam qui
 a dederunt virgini marie nobili-
 tatem et dominationem cenae et
 et quinquagesies in die: ergo cen-
 tuplum accipient in futuro huius
 modi Juxta illud gregozij Serui
 re domino regnare est Et date
 et dabitur vobis Et quippe hoc
 satis clare ostenditur: quoniam
 nobilissima maria plus amat
 minimum seruum psalterij sui
 quam quecumq; nobilis duxissa
 comitissa vel baronissa unquam
 seruum suum dilexerit: esto quod
 usq; ad mortem omnem dilexerat
 eum: stante casu quod tot essent do-
 mine amatrices et tales: quot essent
 si folia omnium herbarum et ar-

horum diuina potentia essent con-
uersa in tantas et tales dominas
amatrices tui. **Q**uod si ita est.
cur non diligis tantam te diligen-
tem. qui tanto amore aliquando
afficeris ad miserum anem. **E**t
iterum. **C**ur de tanta domina diffi-
dis. qui potestati vnius dominarum
predictarum confidentissime te
committeres. **Q**uoniam si torto-
ri aut iudici cuiquam vel clientibus
qualibet die solum vnum lapidem
donares. securus esses possessus quod
pro quocumque casu ab illis nunquam
captus esses. **N**am modis omnibus
te conseruarent pro vniuersis quo-
uis repugnante. **C**um ergo vniuersa
dei genitrix maria in infinitum sit
plus amica tua et magis gratia

beneficior. indubie sperare po-
 tes salutem per hanc psalterij sa-
 lutationem. **N**i forte credideris
 quod absit illam tortoribus esse
 magis ingratiā que luce primo
 capitulo dicitur grācia plena. **M**a-
 gis; amat peccatores secundum
 bernardum: quam amant seipsos:
 quia maiori pollet caritate secun-
 dum doctores in infimum. **¶**

6to Lapis

Sertus lapis est calcedonius
 misericordie. et tangitur cum
 dicitur benedicta. Cuius ratio est:
 Quia calcedonius est lapis in mo-
 dum cristalli: lucens ad modum
 pellis lucerne: attrahens ad se pa-
 leas: vincere faciens in causis: et
 fugans demonia: oppressos vi alie-
 na liberans. secundum albertum.

magnum et lapidarium. **V**irgo au-
tem maria secundum beatissimum
augustinum est illa aurora qua
media sol nobis illuxit iusticie et
que trahit peccatores ad se. nostras
infirmiuitates suas reputans. Et se-
cundum bernardum facit peccatores
diuinam sincere iusticiam eos eri-
piens a demonum potestate et sue
reddens potencie. **Q**uare merito
sibi offerendus est calcedonium mi-
sericordie salicet benedicta. Quo-
nam secundum anselinum vir-
ginis marie deuotissimum alump-
num. Virgo dei genitrix nedum
benedicta est. verum etiam bene-
dictissima. que toti mundo miseri-
cordie benedictionem contulit. in-
firmis sanitatem. mortuis vitam

peccatoribus iustitiam. captiuus
 redemptionem. ecclesie pacem. ce-
 lis gloriam. angelis leticiam.
 ut non sit qui se abscondat a calo-
 re eius. Et pene eadem verba
 sunt beatissimi Bernardi.

Sed fortassis pro maiori in-
 tellectu suppliciter queritis
Quamtu valeat iste solus vnus
 calcedonius saluet benedicta.
Ad quod audacter respondeo et
 fideliter quod plus valeat quam
 tot castra corporea calcedoniorum
 quot sunt gutte maris. esto quod
 quodlibet esset ita magnum sicut
 ciuitas romana. quinimo ad
 huc omnibus istis maior est qm
 to quodlibet castrum est maior
 immo suo lapide. **D** amantiss

Sim Nome queso si solum Gmū
tale castrum darem cui libet mun
di peccatorum me amaret. et pro
prie mee voluntati obediret et
am in difficilissimis. signanter si
quolibet die tam preclarum con
donarem encenium. Sic absq̄
dubio Sed nunquid queso regna
misericordie. fons et radix clemē
cie. fundamentum et principiu
pietatis intmie. erit durior par
uulo ramo aut palmitē solum ha
bente de misericordia quia parum
per participat de tante vngmō
clemencia. Absit Quia par
ticipans non est manū participa
to. nec principatum principio.
ne deriuatum origine secundum
dyonysium philosophum et boetiu

Indubie ergo habebitis virginis
 clementiam. si obtuleritis ei hanc
 misericordie psalterij salutatio-
 nem. et vehemens super vos
 misericordia corroborabitur. Quo-
 nam ipsa sola plus amat quem
 libet psallentem in hoc psalterio.
 quam possent facere tot mulieres
 amice. quantum fuit unquam a-
 mica herodias herodis quorum
 sepultura lugdunum in francia di-
 citur duorum amicum: quot
 essent si omnes in ille regnis in-
 cantes conuerse essent amicas
 immo et amplius diligit. eo quod
 secundum aristotolum super
 matheum **M**inima dei gratia
 maior est tota natura. etiam si
 infinites esset augmentata. **Q**ui

ergo vultis ditari. et misericordi
am in presenti et gloriam in
futuro recipere. studiose offerte
virgini marie hoc psalterium
misericordie

Septimo ex esse et fieri
cristi in virgine maria
sponsa dei patris decet nos of
ferre eidem regine desponsatio
nis sancte septimum lapidem
preciosum septime lapidum
huius rupis salutationis ange
lice scilicet smaragdum et tan
gitur cum dicitur. tu. Cuius
declaratio talis est. Quia sma
ragdus secundum residuum
et diascoridem et albertum.
principatum obtinet gemma
rum viridum. et habet cor

pus specularē: generatq; rōdium
 tingentem virore tincta aſtan
 ta: ſuſceptiuus q; eſt ymaginum.
 adeo. ut imperator dudum cer
 neret fluctantes in ſmaragdo
 Et per amplius cauſat letitiam.
 fugandi criftiam. dabatur q;
 ſponſe regali dudum in amulo
 ſubariationis Que omnia per
 fectiſſime conueniunt bñgini ma
 rie Nam ipſa eſt tu quod eſt pro
 nomen reddens ſuppoſitum veri
 bo ſeande perſone. et demonſtrat
 et refert Quomiam ſecundum
 albertum magnum reddidit ſup
 poſitum nouem menſibus filio
 dei. ipſum in ſuo geſtando utero.
 demonſtrauitq; nobis filium dei
 viſibilem. qui antea fuit inuiſi

bilis refertq; ei nunc nostias ne
cessitates tanquam propria aduo
cata **I**nsuper fuit viridis coloris
viriditate omnium virtutum in qua
sicut in speculo secundum bernardum
refulsit tota trinitas. Suoq; radio fi
ly sui domini nostri ihesu cristi
per fidem in baptismo colorat totum
mundum eos vestiendo veste nuptia
li. fugando tristitiam per spiritus
sancti leticiam quem habuit cum
desponsata fuit patri omnipotenti
regum summo regi cui et sibi ar
stum ihesum genuit pro redemp
tione mundi **S**ed fortas
sis libenter requireres. **Q**uanti
valet hec smaragdus desponsatio
nis tu. **A**d quod breuiter dico
quod plus valet quam omnes

montes mundi si essent aurei. p̄
 mo multo amplius quam omnes
 montes mundi simul plus sunt
 monte minimo et ulterius. Quia
 secundum doctorem sanctum. meri
 ta gratiae excedunt bonum totius
 naturae. **U**igitur qui amatis diui
 cias. cur huc non venitis ad immen
 sas bonorum copias. **Q**ui dili
 gitis dignitates. cur non acceditis
 ad tam nobilem mariam principem
 omnis dignitatis. **Q**ui cupitis
 libertatem. cur statis. quia peri
 cula vobis imminent. **N**on
 videtis retro vos mortem iaculum
 supra vos vibrantem. **F**ugite
 ergo citius ad psalterium despon
 sationis angelicam salutationem
Nec rogo unquam de salute diffida

tis. quoniam si antichristo darentur
tanta elemosia: ipse dantes promo
ueret secundum sua uolita Confidite
ergo in maria. Quia si nequissimus
bona faciat sibi dantibus secundum
augustinum. per maxime bona ma
ria conferet sibi munera donantibus
Sicq; habebitis coronam infirmitas
multiplicatam ex smaragdus an
gelicis

Sardonyx

Octauo ex uirginea natiuita
te filij dei ex muliere mari
a uirgine decet nos offerre eidem
regne uirginum octauum lapidem
octaue lapidome rupis salutacionis
angelice qui est sardonyx lapis scilicet
honestatis cum dicatur **In mulie
ribus** cuius ratio est in procreatu
Quoniam secundum yfidorum et

albertum magnum sardonia est tri-
 phas coloris scilicet nigri. rubei.
 et albi. de cera ml attrahens cum
 de eo fiant sigilla. fugatq; luxuriam.
 et hominem reddit pudicum. hone-
 statisq; ad homines gratissime.
 Que omnia secundum augustinum
 debent conuenire mulieribus. et
 signanter. Virginitas quantum im-
 peratrix et regina est ipsa Virgo
 maria que triplicis coloris fuit.
 Nigri in penitencia Rubei in pas-
 sione cristi Et albi in gratia et glo-
 ria. Estq; sigillum trinitatis quose-
 cundum bernardum peccatores si-
 gillati intrant regnum celorum. et
 litteram habent sigillatam omnis
 offense. ffaatq; secundum augustinum
 sibi seruientes castos humiles et

puerum et coram deo et mundo honestos Quia non est possibile continue esse in igne et non calefieri et in fonte aquarum et non balneari. aut in orto aromatum et odoribus non perfundi hęc ille **¶**
Sed fortassis queris Quantum valet hic lapis sardonyx honestatis in mulieribus. Ad quod dico velociter. quod magis oblatione abraham et ysaac et iacob qua deo plurimum placuerunt ut patet in genesi libro Quoniam salutatione ista angelica mundus est redemptus. sed oblatione propria sancti patres sua promouerunt singula beneficia secundum doctorem sanctum Quinimodo dico quod valet plus scala iacob

Et quod essent tot scale iacob
 auree uel argentee quot sunt in
 mundo palee. Et merito ista sca
 la melius quam scala iacob in
 celum conscendatur. quoniam
 illa fuit fictura. ista autem an
 gelica salutatio est veritas ple
 na. **D**igitur colendissimi
 christiani nunc aduertamus.
 quanta est hominum insipienti
 a. qui tanta in se habent bona.
 tam propinqua. tam facilia. tam
 salubria. qui tamen contempnunt
 in hac omnium periculorum
 via. **Q**uis queso si uiderit lu
 pum uerientem. aut hostem in
 cadentem. aut fluium inbu
 dentem. non uellet scandere sca
 lam. **C**ur ergo non ascenditis.

hanc scalam honestatis in ea con-
fidentes. **Q**uoniam si solum la-
pidem unum talem daremus an-
no quolibet pro homagio dyabo-
lo sepulchrum ad vota nobis subueniret
Et quanto amplius daremus: tan-
to facilius et promptius et copio-
sius nobis succurreret ut mani-
festum est in artibus magicis **I**deo
tantum ut nos secum haberet
Cur non magis virgo maria que
est regina bonitatis nobis subue-
niat ad vota in presenti ut per-
trahat secum in futuris. **C**um in
infinitum maiora ut patuit in
hoc psalterio ei offerimus do-
na. in forte dicamus dyabolum
esse magis pium virgine maria.
Quod procul sit tamquam hec

reticum a tota ecclesia **N**ec miris
 o carissimi **Q**uia ipsa sola plus
 amat quemlibet psallentem sic
 quam cuncti demones inferni si
 mul sumpti amant quodcumque
 amabile mundi **S**ed illi per se
 nullatenus vellent carere tali
 amabili: ergo multominus **U**n-
 go maria iuste poterit carere
 quam salutem det suo psallen-
 ti **Q**uod manifeste patet ex
 dictis **augustinus** **Q**uia minima
 regni celorum manus est toto
 regno infernorum **D**ignetur
 vos omnes si vultis dicari
 sanctoribus in infinitum. et
 ex illis coronari habendo gra-
 tiam honestatis. salute **U**n-
 gem mariam in hoc psalterio

quia regina summa est hunc
status ipsius in totam ecclesiam
diffusiva gubernativa et con
servativa

Nono ex benedictissima
adoratione que filio dei
debetur. docemur offerre Smp
in honoris et glorie nonium la
pidem benedictionis prosperi
tatis omnis ex nona lapia dmi
alme huius rupis salutatio
nis angelice qui dicitur sar
dus. et tangitur cum dicitur
et benedictus Cuius declam
tio sic aptatur. Nam sardus
secundum ysidorum et alber
tum magnum de natura lapi
dum. est rubei coloris siue
sanguinei ad modum terre

rubeo quo impedit maliciam
 euuhyi remouendo metum
 melancolicam et tristitiam con
 ferendo gaudium et letitiam
 et audaciam reddendo securus
 ab incantationibus et dando ps
 peritatem contra aduersa im
 minentia secundum lapidarium
 et hoc dispositue **H**uiusmodi
 autem pertinet ad dei benedic
 tionem prosperam quam habu
 it uirgo maria in se et in omni
 bus suis **Q**uoniam ipsa fuit
 rubei coloris in passione domini
 secundum prophetiam symeonis
 impediuntq; maliciam euuhyi
 idest dyaboli quia terrores et
 motus desperationis secundum
 originem in homines inmittit

gaudiumque confert et leticiam et
audaciam suis pugilibus secundum
beatum bernardum. lacte consola
tionis gaudenter eos fortificando.
securitatem etiam suis prestat con
tra incantationes errorum here
sum et mundi aliarum deceptionum.
qui totus plenus est teste aristoteli
incantationibus ~~Quemam~~
~~virgo~~ Nec immerito ~~Quemam~~
hec virgo genuit filium dei bene
dictum dominum prosperitatis
secundum anselmum. Distribuet
induersa aut prospera prout est
Quamquam quare sic est
honoranda est quia imperatrix
est prosperitatis. quam natura
liter omnes appetunt secundum
senecam et tullium. ac pro viris

honorant ut patet in potestatib⁹
 artibus et sciencijs **I**deo et
Quod fortassis scire vultis **Q**ua
 tum valet iste lapis sardius. **A**d
 quod respondeo: quod plus valet
 toto tabernaculo moysi facto in
 deserto **I**mmo plus illud excedit
 quantum tale tabernaculum ex
 celebat minimam capre pellem
 tabernaculum tegentem et **S**clia
Que secundum doctorem sanc
 tum que sunt diuina improporao
 nabiliter excedunt corporea **E**
Merito ergo a iunctis **V**irgo ma
 ria sic est laudanda **N**ec imme
 mor erit beneficij: quia deus non
 fuit immemor sui tabernaculi
Nec vero tyrannus vel daciarius
 seuissimus immemores forent

eorum qui talia tabernacula sic
tim offerrent. Multo igitur mi-
nus tanti beneficij erit immemor
tam pia virgo mater dei. Quo-
mam ipsa sola plus amat quem
libet suum psallentem quam que-
cumq; magistrum amauerit unq;
discipulum. Immo si omnes mu-
lieres mundi essent tue magistrice
amantes te singulariter quan-
tum unquam sibi illa aliquem a-
mauit discipulum. Adhuc ipsa cle-
mentissima virgo maria plus
amat te sibi sic in suo psalterio
psallentem. et tanto amplius
quanto omnes simul sumpte plus
amant una sola. Quomam secun-
dum albertum magnum super
primum sententiarum dilectio

naturalis non pertransit natura.
 dilectio autem minima in gloria
 attingit diuinam essentiam que
 est infinita Et eadem est ratio
 doctoris sancti. Sed nulla istarum
 magistrarum vellet te pati dif-
 fortuna vmmo in cunctis vellet
 te habere prosperum: ergo a
 minori ad maius affirmatiue
 multo magis cuncta prospera sa-
 lubria tibi psallenti in suo psalte-
 rio impetrabit indubie maria
 Virgo. Confide ergo o psallens
 Virginitatis marie. quia ratio scien-
 tia sensus experientia fides spes
 et caritas et iusticia pro te bella-
 bunt et obtinebunt Et habebis
 si perseveraueris cuncta salu-
 bria prospera intercedente pro

te semper Virgine maria cui ser
uie in salutatione psalterij ante

Dlica **Crisolitus**
et nno decet nos offerre
decimum lapidem preciosum
Virgini gloriose generali nutri
ci totius mundi ut nutriamur
fructibus in cunctis ab ea qui
lapis dicitur crisolitus Et tangit
tum dicitur in aue maria **fructus**
Cuius clara est hec expositio
Quoniam secundum ysidorum
drascoridem et alios lapidarios
expertissimos **Crisolitus** est lura
die ut aurum nocte emittens
smillas Ideo dicitur a crisi
quod est aurum fugatq; demo
nia timores nocturnos abijcit
melancoliam pellit et audacem

et imperterritum in aduersis con-
 stituit. atq; intellectum confortat.
 fantasmatum in melius commutandis.
 Que omnia important quadam ho-
 minum refectionem et conforta-
 tionem. quod fit per fructum ma-
 rie. ut merito trifolius dicitur fruc-
 tus virginis marie. Quoniam
 ipsa est die lucens ut aurum per
 sapientiam quam mundo genuit
 secundum auctustinum: nocte ex-
 emittit scintillas igneas pecca-
 tores inflammando. Visceribus
 sue caritatis secundum bernardum.
 demonia fugando. timores noctur-
 nos et melancholiam pellendo:
 quia continuit caput serpentis
 et eius potentiam secundum ihe-
 somium: confortatq; intellec-

165
tum prebendo scientiam huma-
nam et diuinam et fidem precipu-
am secundum aucthoritatem conferen-
do fidelibus tanquam ueritatis opti-
ma suum saluet dominum nostrum
ihesum christum in mensa ecclesie
ponendo panem corporis sui in a-
bum et sanguinem eius in potum
quibus reficiuntur et tandem ad
panem angelorum perducuntur.
Qui ergo uult habere centu-
plum tales crisolitos et fructum
carpere eternum: recreariq; men-
te et corpore in cunctis beneficijs
dei: dietim offerat hunc crisolitum
trinitatis scilicet **Fructus**
Sed fortassis scire uelis Quanti
preij est huiusmodi crisolitus ma-
rie uirgini oblatus. Ad quod cer-

tissime respondeo. quod plus valet
 toto regno et templo salomonis
 quantum unum totum regnum
 maius est paruula petra aut trabe
 regni illius et amplius. Quia se
 cundum origenem in omelia
Quod minimum putatur gratiae
 dei. prestancius est maximo humus
 mundi caduci. **C**uius inano superi
 us satis est exarata. **M**erito igitur
 sic est laudanda maria. **C**uius
 argumentum in promptu est ma
 nifestum. **Q**uia omnis nutrix na
 turalis moralis et diuinae a su
 is nutritis est merito laudanda
 omni iure. **Q**uod si laudata fue
 rit lapidibus humus oblatione non
 erit migrata. quoniam si mors
 tanta bona haberet a uiuentibus

naturalia quanta offerimus
Virgini marie cum dicimus
fructus: post hec nunquam
mors quemquam ultra peri
meret hominem Ergo aut
maria erit morte crudelior. aut
psallentes suos ducet ad vitam
Cuius signum euidentissimum
est: quoniam secundum bernar
dum . in immensum plus diligit
omniquemque nostrum tamque
sola carissima quam quicumque
uiuens hic seipsum Sed nullus
est sibi ipsi mala: immo om
nia bona Ergitur a fortiori
Virgo beata conferet nobis
fructum et quecumque bona re
mouendo mala quecumque **C**

O laudabiles virginis ma-
 rie discipuli ex creatione
 christi secundum naturam assump-
 tam in ventre originali matris
 dei laudabilissime decet nos eisdem
 offerre undecimum lapidem
 preciosissimum ex undecima la-
 pidina rupis huius angelice
 salutationis latissime qui dicitur
 berillus Et tangitur in ave ma-
 ria cum dicitur Ventris Cuius
 statim manifesta habetur declam-
 tio Quoniam secundum alber-
 tum bartholomeum et auicen-
 nam berillus est lapis indicus
 et viridis: quia non nisi secun-
 dum figuram sex angulorum
 ex lumine solis lucet. habens
 decem species: valetque contra

hostium pericula et contra
hires reddit inuictum aduen
do manum se gestantis si soli
opponatur. magnificatq; homi
nem. et amorem diligit coniu
galem dant virtutem fecundi
tuam. **Q**ue omnia nomine
ventris in **V**irgine gloriosa sunt
excellenterissime contenta. **Q**uia
Virgo maria est lapis iudicus
orientalis. quia tota fuit diuina
lis secundum ambrosium. **E**t **V**ir
Dis. quia cuncta opera sua sine
morte peccati fuerunt. **V**iuacissi
ma secundum augustinum. **L**u
Cetq; secundum figuram sex angu
lorum. quia in ipsa fuerunt
sex mirabilissime hospitalata. **S**ci
licet pater et filius et spiritus

Sanctus. caro cristi. et anima cu
~~flora~~ et gratia. et gloria infinita
 Ex quibus Virgo habuit reful
 genciaam immensam primo et
 infinitam secundum doctorem
 sanctum **P**rotegit etiam contra
 Pericula hostium tam visibilium
 quam invisibilium **Q**uia secun
 dum augustinum **I**psa domina
 est bellorum **I**nvincitque reddit
 contra lites conferendo iniuria
 tis veram pacenciam secundum
 bernardum **A**durit etiam ma
 num gestantis se: quia opera no
 stra tincta sunt ignea secundum
 odilonem cluniacensem **I**psa
 magnificata fuit conceptione si
 tu talis supra omnem creaturam
 secundum doctorem sanctum **D**eo

ut deus facere non posset manus
in puri & creaturam in eius dei
matre. **A**manitas amorem con
iugalem non carnalem secundum
ambrosium sed diuinalem: quia
sponsa propria fuit dei patris
a quo habuit fecunditatem infini
tam qua potuit generare dei fili
um infinitum. Et sic mater dei fuit
Merito igitur sibi offerendus
est berillus maternitatis dei sc
licet ~~berillus~~ Genoris. Et ab om
nibus iuste semper sic est hono
randa. Cuius breuis est ratio.
Quia omnis mater regis re
gum dignissima omni iure est
a cunctis honoranda testimonio
o beatissimi bernardi. **S**ed
fortassis queris et dicas **Q**uan

tum valet hic lapis berillus
 saluet ventris. Respondeo
 quod plus tibi prodest quam
 si qualibet die daretur tibi im-
 perium romanum iulij quod
 nullomodo velles dimittere
 multo ergo minus dimittere
 debes regnum et imperium
 psalterij marie. Quoniam se-
 cundum sententiam augustini
 minimum indissolubilem ponde-
 rari non valet maximo visibi-
 lium. Et ad idem est sententia
 dromisy. Lauda igitur hanc
 laudabilissimam mariam in
 psalterio suo. Nam tibi non erit
 ingrata. Si enim tercia natio
 nalis semen omnium reddit cen-
 tuplum. quod ergo maria

que est terra trinitatis susci-
piet semen psalterij sui non red-
dendo tibi centuplum. **N**i forte
quod absit dicatur quod terra sit
fecundior Virgine maria Cuius
manifesta hec est confirmatio **Q**
Uoniam prout domina nostra
aliquotiens reuelavit tantum a-
mat quemlibet peccatorem sibi
seruientem quod ipsa quantum in
se est vellet dimittere gloriam
suam & usq; ad finem mundi et pro
ipso agere penitentiam in hoc
seculo presenti antequam ipse
dampnaretur **Q**uod mirum est
dictum sed tamen fidei est consonum
quia tantum amat diuinum hono-
rem quod omnino vellet impe-
dire quantum in se est peccatum

quod est contra diuinam reue-
 renciam ut patere potest per
 regulam oppositorum. Si ergo
 uultis eam habere in matrem
 et iure hereditatis gaudere filio-
 rum: offerite marie psallendo
 quotidie berillum maternita-
 tis diuine.

Dudecimo decet nos offerre *p. lapis*
 ungem marie thesauri
 re omnium diuiciarum trimita-
 tis deificae duodecimum lapide
 preciosum lapidum duodecime
 huius rupis diuinissime salu-
 tationis angelice scilicet thora-
 sum qui est lapis thesaurisatio-
 nis tactus cum offerimus ma-
 tri dei tui. Cuius predam in
 primum habetur aptatio.

Quoniam thopasius secundum
ysidorum est lapis aereus et ce
lestis coloris. varius in modis et
speciebus quo nichil clarus in the
sauris regum est repositum. sequi
tum lunc cui sum in claritate et
aliquali obscuritate. Dominatur
humoribus capitis. et contra luna
ticam valet passionem. mortemq;
impedit subitanam. ut merito
per tui pronomem possessiuum
tanta possessio deui^l intelligi. que
in summo conuenit dei genitrici
Nam ipsa fuit celestis coloris.
quia celestis conuersationis se
cundum bernardum. aureaq; in
exemplo bene viuendi testimo
nio iheronimi que habuit the
saurus omnes in archa sua Gen

tris Originalis nobilissima vide
 licet filium dei patris in quo
 sunt omnes thesauri sapientiae
 et scientiae dei absconditi secun-
 dum apostolum paulum. Sequi-
 tur hunc autem eam imitando.
 quia ecclesiam militantem defec-
 tuam imitatur se illi ~~et~~ confor-
 mando eius bona uel miseria
 coram deo propria reputando.
 tamquam aduocata carissima
 secundum bernardum. Domi-
 naturque humoribus capitis re-
 frenando gulam et luxuriam.
 quia speculum est totius abstenen-
 tiae et continentiae secundum am-
 brosum. Passionem auferit lu-
 naticam. quia de fatibus ac rudi-
 bus et simplicibus secundum

Bernardum nouit facere doctissi-
mos et sapienatissimos. **I**mpedit
q̄ mortem subitanam. quia a
mala morte liberat cum sit regi-
na vite secundum fulgentium
Merito ergo omnes laudare de-
bent tantam thesaurariam hoc
lapide theopasio tui. **U**nius ratio
breuissima est. **Q**uia omnis the-
sauraria omnium bonorum summe
sui communicatua et suorum distri-
butua. summe est a cunctis hono-
randa. quia summe omnes ab illa
suscipiuntur bona. **S**ed quilibet
quolibet die suscipit cenas et quin-
quagesies a uirgine maria bona
diuina scilicet in quinque potentis
exterioribus. **V**isus. **A**uditus. **O**lfac-
tus. **G**ustus. **E**t tactus. et in quinque

interioribus sensus communis yma-
 ginationis fantasie estimatiue et
 memoratiue et in potentia intel-
 lectiue scilicet intellectu volun-
 tate appetitu concupisibili et iras-
 cibili et in potentia motua Quam-
 libet autem harum potenciarum di-
 rigat secundum decem dei mandata
 quantum in se est Et sic sunt quin-
 decim decem bona et centum et quin-
 quaginta Igitur recta
Quod fortassis scire cupis Quam-
 tum valet hic thopasius thesauri-
 sanomb tui Ad quod respondeo
 quod plus valet quam omnes
 mundi sapientes scire cogitare
 vel dicere Nam omnes memorie
 mundi lapidi huius thopasio com-
 parate non sunt nisi centum tho-

passio comparateum Quia secun-
dum iberonimium que sunt hic
preciosissima: celestibus compa-
rata sunt contemptibilissima et
abominabilissima. Si ergo vis
diues effici tam bonis mundanis
quam diuinis: cur quolibet die
tibi non acquiris centum quin-
quaginta thopasios tam ut dic-
tum est preclaros: Ne queso pu-
taueris mariam ingratiam: cum
tanta a te dictum suscipere bona
Quomam si natura tantum du-
ret ex parte ouium animalibus
rapacibus: nunquam lupi oues
deuerarent: nec accipitres
columbas: nec leo ceruos: sed
omnia secum essent cum amicitia
mutua. Vel ergo maria fons

41

pietatis erit durior naturam con-
tempnens relicta donec quod a
tam pia domina procul absit
fidelibus credendum **V**el dubit
pacem et bonorum habundantiam
Cuius argumentum in promptu
est satis clarum **Q**uoniam ipsa
plus amat iure naturali diuino
et humane quemlibet sibi p̄sal
sentem quam credere posset aut
dicē totus iste mundus corporeus
ut aliquotiens reuelant **C**um
etiam ipsa sit magis subiecta iu-
ri naturali quam quicumq; **S**i
nens debet facere aliis quod si
ibi fieri uellet; et nunquam al-
teri facere quod sibi fieri nollet
Sed si ipsa esset **S**uens hic
uellet adiuari ad habendum

celestia totis vniuersibus. et quod sue
orationes exaudirentur. et ab omni
malo liberarentur. malo signanter
eterne dampnationis. Ergo uir
naturalis debet indubie saluare
illos qui dicunt solent eam in suo
psalterio sic saluare et ab omni
malo impeditiuo salutis penitus

Teripere
Ter ad octimo o nobiles
mare cultores decet vniuersos
tristitolas terram decimum lapi
dem preciosum ex terra decima
lapidina huius rupis celice an
gelice salutationis accipere et
vniuersi marie regine saluationis
fidelium deuotionis offerre. Qui
lapis dicitur crisopassus. Et tan
gitur in que maria cum dicitur

Ihesus Cuius ratio est Quom
 am secundum albertum bartho
 lomeum et lapidarium lapis
 iste nocte est igneus et die aure
 us saluans a timoribus et terro
 ribus et angustiis precordiaque
 faciens clara et ordinata Que
 omnia plane importantur no
 mine deuotissimo ihesus Quo
 niam ihesus interpretatur salua
 tor secundum iheronimum qui
 nocte igneus: quia in nocte tri
 bulationis sue passionis secun
 dum ambrosium terrena infer
 na simul et celestia caritatis
 igne inflammantur Sed die
 resurrectionis fuit aureus su
 pra solem refulgens. **H**ic
 saluauit a timoribus terrori

bus et angustijs dampnationis
mundum secundum beatissimū
basilium **I**lluminauitq; corda
fidelium in die sancto penthe
costes secundum fidem catholi
cam et precordia pectorum se
cundum deuotissimum bernar
dum dudum mortifera ac fedu
ta sua passione reddidit sana et
saluifica **M**erito igitur quia
maria mater est ihesu mater
est redemptionis: domina est
salutis: et regina liberationis
secundum maximum in sermo
ne **N**obis omnibus ergo omni
uere uirgo maria in hoc
psalterio saluifico est laudan
da **C**uius ratio assignari po
test notissima **Q**uia omnis

regina salutis quo ad naturam
 mores et gloriam omnium ab
 vniuersis digne est laudanda
 et honoranda honoratione sal
 uifica **H**ec autem est Virgo
 maria **A**gitur et Confirma
 tur per philosophum quia
 maioribus et beneficiis omni
 iure honores debentur **C**

Valorem huius trispassi
 ihesus tunc piffimum est fide
 lem ignorare pimum pericu
 losissimum **T**anto si petis
 quantum valeat. **R**espondeo
 quod plus valet quam si om
 nes aere maris et creature
 mundi essent conuerse in mu
 dos huius mundo equales bel
 maiores valere possent si eam

essent sideri pretiosi et aurei
Quoniam ihesus tantum valet
est quantum valet **N**am valet rei ex
suo esse penditum secundum philo
sophum **E**t ihesus autem actus est
ens infinitum **E**rgo valetem ac
tu habet infinitum **N**ec suscipie
ris piissimam virginem mariam
tanto lapide sibi presentato tibi
fore ingrati **Q**uoniam si par
uus ignis maximum potest con
sumere montem aut civitatem
Multo magis iste ignis ihesus in
finitus quia deus noster ignis con
sumens est **V**alebit succendere
virginem mariam gloriosam ad
nostram salutem amorem et glori
am **n**isi dicatur quod absit ut
erroneum quod ignis parvulus

plus possit supra montem quam
 ihesus supra mariam **C**onfir-
 matur qz amplius **Q**uom-
 in ipsa tantum diligit quemli-
 bet sibi pfallentem in hoc psal-
 terio quod potius vellet pati
 quantum in se est ut fidelissi-
 me reuelauit penas omnium
 martirum quam relinquere
 eum dampnandum **C**uius
Quia ipsa secundum dei man-
 datum diligit quemlibet proxi-
 mum presentis vite ex toto cor-
 de tota anima fortitudine et vi-
 ribus sicut seipsam: alias fran-
 geret diuinum mandatum ta-
 ritatis quod in celo est perfecte
 complendum secundum batissi-
 mum bernardum et doctorem

sanctum. **V**obis igitur omnes
sicut dilecti a virgine maria. sicut
amati ab ea. cur eam non dili-
gitis. **E**t si diligitis. quomodo
eam tam diu contempnitis. ut
ei in psalterio suo vobis saluti-
fero seruire postponatis. **U**ni-
versum diligentem vos man-
datum diligitis. et tantam domi-
nam tam pulchram tam ame-
nam. et in immensum gratiosa.
immense vos amantem sperni-
tis. **V**idete ne forsitan quod
absit retro per mortem ruatis.
quia nescitis diem neque horam.
Sed festinantius seruite sibi in
hoc suo psalterio. ut dictum ha-
beat centum quinquaginta
et septem. pro vobis. pro vobis.

et pro defunctis et totidem salu-
tes et salutationes. ut sic eis
coronati perveniant ad ierita-
bras celestes

Quartodecimo et sapientia
et potentia christi quibus
mundum creavit et unctum sania-
vit vulneratum et mortuum
debet ~~nos~~ uniuersos accipere
quartumdecimum lapidem
preciosum et quartadecima la-
pidina huius rupis omnipo-
tentissime salutationis angeli-
ce et eum offerre b[e]n[e]dicti[m] ma-
rie regine et domine uniuers-
sarum mundi mediantium.
Qui lapis dicitur lapis Et
tangitur cum dicitur crustus ad
differentiam quorundam mag-

uorum uirorum qui dudum
hoc nomine ihesus nomina
ti sunt. **H**ic autem sanctus
secundum ysidorum et alber
tum magnum secundum auram
mutatur. sic. quod dum serena
aura est. est serenus. dum clara.
clarus. dum obscura. obscurus. et
nubilosus in nabilia. conferet
leticiam. pestilentiam aeris
expellit. confortat membra. et
repellit venena. In quibus mi
nima virtus medicine consistit.
Que omnia hoc nomine crux
sufficientissime importantur.
Qui secundum remigium dicitur
quasi crux unctus. quia
unctus est gratia veritatis. et
unctiones confert sacramen

torum secundum iheronimum
 sue sponse que est ecclesia militas
 Juxta illud canticorum primo
Trahe me post te: curremus si-
 mul in odorem unguentorum
 tuorum. Ex quo manifeste pa-
 tet: quod ista per maxime conue-
 niunt marie que est mater tu-
 lum unctionum saltem ratione
 filij. Nam ipsa mutatur secundum
 aure mutationem per passionem
 misericordie ad nostram singulita-
 tem secundum augustinum. Con-
 fert et leticiam et contemplatio-
 nes hijs qui contemplantur fac-
 ta deitatis et incarnationis et
 christi passionis. Pestilencia et
 repellit luxurie blasphemie et
 detractionum: quibus nec etiam

Et dicitur: *et*

infirmitatibus secundum ieronimum.
et audientes simul iam peste in-
terficiuntur. Confortat etiam
membra id est potentias natura-
les sibi de seruenentium secundum
bernardum prestando bonum
ingenium. firmam memoriam.
sanum intellectum. et acutum
sensum. Quinimo Venena
depellit secundum antefnum
quia caput antiqui serpentis
conterit secundum eundem.
in omni genere peccati. ut sic
merito sit fons omnium me-
dicinarum. et domina suauis
omnes nostras infirmitates
sanans. Merito ergo tanta
domina est a cunctis in suo
psalterio laudanda. **Primo**

quia summi medici sunt summe
 honorandi secundum sententiam
 sapientis **¶** Secundo. quia om-
 nes sumus egroti **¶** Tercio quia
 omnes si qui sunt sani non valent
 perseverare nisi tanto medico
 auxilio **¶** Laudate igitur eam om-
 nes in hoc psalterio centum et
 quinquaginta secum ferent et
 medicinas contra centum et
 quinquaginta infirmitates hu-
 manas **¶** Sed fortassis
 dicitur a modico caloris est hic sa-
 pis iacinctus. quia forte nihil
 tibi sapit. quia semper avidus
 es **¶** Id quod fideliter responde-
 o et breuiter. quod si deus ml
 valet. nec lapis iste valebit
 An vero si pro qua infinitum

20
30

4

valet: in infinitum lapis iste
valebit. **T**antusque est calor eius
quod si totum mare essent incensum
et celum papirus. et virgule ar-
borum et graminum calami. et
aene manus nequaquam compre-
hendi posset calor. **I**acinti medica-
tissimi qui dicitur cristus. **N**ichilo-
minus ne desperes de acceptione
huius a tam pia virgine. **Q**uo-
niam si stella claritati solis non
resistere potest: sic nec maria
claritati christi oblata resistere valent.
Sed tota in toto amore et agnitio-
ne ubique et semper secundum Ber-
nardum ad christum trahitur. **C**uius
plana est confirmatio. **Q**uoniam
ipsa tantum diligit quemlibet et
offerentem hanc psalterij saluta-

tionem. quod quantum in se est
 cor suum citius traheret de corpo
 re suo pro eo quam quod dampna
 retur mortali peccato. **U**bi est er
 go tanta caritas: certe est summa
 scientia et summa potentia secun
 dum augustinum. **E**rgo quos tan
 tum amat saluare poterit: quia
 sua potentia fundata est in sua ca
 ritate summa. et ab ea regulat a
 cum sit effectus dignissimus. **P**ote
 rit ergo saluare quos tantum amat.
 alias suum amare non erit perfec
 tum: quia haberet posse defectu
Et corroboratur: quia secundum
 testimonium beati bernardi apud
 diuine clemencie positum est ad
 plenum inter manus marie. **E**t
 expresse idem dicit iheronimus

Signum ergo tibi sit probabi-
lissimum salutis: si eam perse-
ueranter in suo psalterio decem
tun salutaueris

Quintodecimo opulissimi ma-
rie virginis insecutores
deceat uniuersum mundum vir-
ginis marie et domine verita-
tis uniuerse offerre preciosissi-
mum lapidem quintundeci-
mum ex quinquadecima lapidi-
na pulcherrime rupis huius
salutationis angelice qui dicitur
ametistus qui est lapis veritatis
Et tangitur in aue maria cum
dicitur amen. Quod tantum sa-
let sicut seruum est. Vel vere
factum est. secundum iheroni-
mum
cuius approbatio in promptu

clara constat **Qu**ia secundum
 psidorum et albertum et lapidari
 um amethystus est lapis preciosis
 simus princeps gemmarum pur
 purarum et est violateus. E
 lenis contra ebrietatem impe
 diendo ne veniat. aut habitum
 faciens ut deficiat. sompnolen
 tiam expellendo. malam cogita
 tionem fugando et fantasiam.
 intellectum bonum conferen
 do per persecutionem veritatis.
 et declinationem falsitatis

Que omnia plenissime sunt
 facta in virgine maria Nam
 primo princeps est lapidum
 purpureorum id est martirium
 qui suo sanguine fuerunt pur
 purati secundum theronimum

Reponet ebrietatem gule. suis
perfectam conferendo abstinem
ciam et sobrietatem. cuius est
domina secundum augustinum
Depellit etiam somnolentiam
accidie et pigritie conferendo
spiritualem leticiam et diligen
ciam quarum secundum bernardum
ipsa est mater dignissima
Malanusq; cogitationem et fanta
siam expellit. quia est lux anima
rum secundum hieronymum
Confert bonum intellectum in
sequendo veritatem et deserendo
falsitatem: quia mater est eius
qui est vera veritas et vita secun
dum fidem catholicam. **U**t meri
to secundum veritatem fidei
per viam bene operationis

perducit ad vitam glorie que
 est finale Amen totius ecclesie
 militantis **M**erito ergo a cunctis
 hec piissima maria in suo
 psalterio per amethystum in A
men designatum est laudanda
 et honoranda de die in diem in
 eum **C**uius ratio est manifesta
Quia veritas inter omnia
 secundum augustinum summe
 est honoranda colenda et collau
 danda cum sit secundum doctore
 sanctum obiectum nostri intell
 tus finis principum et mediu
Sed fortassis peteres si
 audires **Q**uantum valet
 hic lapis veritatis amethystus
per amen importatus **S**ed ad
 breuiter et fideliter respondeo.

quod plus valet quam valere
possunt quaecumque humanatus
concupiscibilia in presenti vita
a cunctis hominibus siue sint
regna aurea siue mundi pre
tiosi aut quodcumque aliud
concupiscibile mundanum
Ideo merito dicitur in esdra
Magna est veritas et preua
let scilicet omnibus **¶** Quia
secundum doctorem sanctum
veritas habet bonitatem infini
tam: tum quia est obiectum
potencie infinite: tum quia est
transcendens: tum quia deus
veritas est per essenciam **¶** Con
fide ergo carissim in hoc
psalterio originali: quia si tan
tum bonum conueniens in in

ferno suscipere infernis possit
 nequaquam quosq; ulterius
 dampnatorum tormentaret: qui
 a tale bonum Eum inferni peni-
 tus euacuaret. **S**icut ergo vni-
 uersa tantum bonum a suis
 psallentibus dictam cenacis et
 quinquagesies suscipiens cruce-
 lior erit inferno quod est here-
 ticum: cum nulla pura creatu-
 ra sit magis pia quocumq; in
 casu virgine maria secundum
maximum et bernardum
 quia proximior est diuine cari-
 tati. que est pietas per essentiam
 Sicut indubie dabit vobis salu-
 tem. **S**icut iniusta esset si tan-
 ta bona susciperet. et non tan-
 ta vel maiora prestatet. ut

arguit augustinus in sermone
quodam de diuina misericordia
contra negantes remissionem
peccatorum. **D**icitur. Vos om-
nes salutis bestie amatores.
seruite virgini marie in psalte-
rio suo angelico. **¶** **P**rimo et
habeatis centum et quinquaginti
rupes. quarum in qualibet
erunt quindecim lapidum infini-
torum lapidum preciosorum.
¶ **D**ecundo ut obtineatis centies
quinquagesies quindecim dona
pulcherrima a virgine mari-
a que sunt. innocencia. sapien-
cia. gratia. pulchritudo. nobili-
tas. liberissima misericordia. esse
filium dei. et virginis marie. ho-
nestas. prosperitas. refectio

vniuersalis nutritiua a dei
 matre. conseruatio a nociuis.
 omnes diuicie. perfecta salua
 tio. sacramentorum adeptio. ve
 ritatis finalis et beate vite con
 firmatio In quibus omne con
 cupiscibile continetur sufficien
 tissime Quomani secundum
 beatissimum bernardum et al
 bertum magnum totum anti
 quum testamentum et nouum
 in uno vniuersus mundus in
 salutatione angelica est compre
 hensus ¶ Tercio Et virgo glo
 riosa cum filio suo in tantis
 excellencijs honoribus iuste
 pro meritis ¶ Quarto Et
 a centum et quinquaginta ma
 lis oppositis dictum liberemini

¶ Quarto. ut tota ecclesia
militans dictum coronetur
per te centum quinquaginta
coronis **¶** Quinto. ut fideles
defuncti a centum quinquagim
ta malis oppositis penalibus
per te liberentur **¶** Sextimo.
ut sancti in patria gaudeant
centumquingenta gaudijs
¶ Septimo. propter centum
quingenta gaudia que habu
it virgo maria in conceptione
et natiuitate filij sui que aliqua
do reuelant et sigillatim no
minant **¶** Octavo propter
centumquingenta dolores
quos ipsa in passione filij sui
habuit **¶** Nono propter
centumquingenta gaudia

que in celo super omnes sanctos obtinuit **¶** Undecimo contra centumquingenta peccata que communiter currunt in mundo que etiam nominavit **¶** Duodecimo propter centum quingenta veritatis que sunt in morte **¶** Tertiodecimo propter centumquingenta terribilia que erunt in iudicio contra peccatores **¶** Quartodecimo propter centumquingenta Beneficia que sunt communicata mundo per filij dei incarnationem **¶** Quintodecimo propter centumquingenta privilegia specialia que dabuntur psallentibus in hoc psalterio tam in rebus exterioribus

quam interioribus. tam in cor
pore. tam in anima. tam in mor
te. quam in gloria. Unde tales
ante mortem specialem a deo
obtinebunt gratiam inter cum
tos lucentes. sicut innumeris
exemplis et experiencijs constat
Que omnia aliquotiens ipsa
Sergio maria reuelant. et dis
tincte per omnia nominant -
quorum intellectum ex preha
bitis sapientibus relinquo in
uestigandum. Merito ergo dice
bam pro thernate. Qui conuer
tit petrum in stagna aquarum:
et rupem id est salutationem
angelicam in fontes aqua
rum id est in habundantiam
omnium gratiarum diuinarum

et humanarum Quas ut
habeatis laudate cum in psal-
terio psalmo centesimo quin-
quagesimo **¶** Et tantum
de quindecim laudibus psalte-
rii beate marie virginis
secundum quindecim lapides
spiritualiter in rupe salusti-
ma salutationis angelice re-
pertos dresse sufficiat

Dive
maria
gracia
plena
omni
benedicta
tu
in mltis
et bndicta
fructus
ventris
tui
Ihesus
christus
amen

Cum dicitur
Egum mare

Mamas
Carbunculus
margarita
Iaspis
Saphirus
Chalcedonius
Smaragdus
Sardius
Sardius
Crisolitus
berillus
Thopasius
Crisopasius
Iacinctus
Amethystus

offeritur

Rosaria tria sequentia siue psal
terium sequens sic est ordinatum
quod prima quinquagena proten
ditur usque ad cenam **S**ecunda
usq; ad sepultum **T**ercia vlti
mus **E**t stant articuli secundum
ordmem alphabeti in qualibet dena

Aue maria et ihesus cristus **o**

Ab eterno et usque in eternum
deus Amen **I**ue ma **o**

Beneplacito suo in varijs fig
uris et figuris genus humanum
saluandum te mediante qui pre
monstrauit Amen **A**ue **o**

Quoniam nasci educari et in te
plo conuersari qui te voluit **A**

Desponsationem tuam qui decla
rauit Amen **o** **A**ue **o**

Ar secreto concilio suo dictatum

salutationem qui tibi per ange
lum transfudit Amen *Aue*

*H*actus homo in te conceptus
Amen *Aue*

*O*ratia singulari iohannem
nondum natum te elizabeth vi
sitante adorans Amen *Aue*

*R*abitaculo tui sanctissimi con
tris nouem mensibus inclusus

*I*oseph cogitantem te dimitt
tere per angelum erudiens

*L*umen qui est de patris lumi
ne ex te in nocte natus *Aue*

Aue *P*ater noster *Seda*

*A*dena pme quingene
b angelis laudatus carenti
bus gloria in excelsis deo

*B*reu positus presepio cum
silibus pannis Amen *Aue*

Cognitus a boue et asino et
 pastoribus Amen **Aue**
Debitum legis sustinens cir-
 cumcisus **Ame Aue**
Ex oriente venientibus a
 magis stella duce honoratus
Ractus pro nobis salutaris
 hostia per te in templum oblatus
Graues tecum miseras susti-
 nens in egyptum fugiendo
Habens te in egypto per sep-
 temniū in omni necessitate
 sua fidelissimam subuentricem
Inter doctores per triduum
 tibi dolorosum inuentus
Inquens doctores tibi et io-
 seph subditus Amen **Aue**
Pater noster **Tercia dena**
Prime quinquagene

Ad meunte etate usq; tricesimū
annum a te fideliter tuus labo
ribus educatus. Amen. Ave

Benignissime ut pauperum
filius tecum et cum ioseph usque
tricesimum annum conuersus

Qui omni reuerencia tibi Sa
ledicens vadens nudo capite et
nudis pedibus ad baptismum

Dicens iohanni quia sic imple
ri oportet omnem iusticiam si ab
eo baptizetur. Amen. Ave

A celo voce patris in baptismo
approbatus. Ave. Ave

Figuram columbe preinden
tis spiritus sancti testimonio celo
aperto honoratus. Ave

Graduens iohanne dimisso spi
ritu ductu in heremum. Ave

Habens in heremo tantum
bestiarum confortium

Icunans quadraginta diebus
et noctibus in terra cubando

Heremite diaboli temptatione
valide esuriens in gula temp
tatus. Amen. Ave

Pater
noster **Quarta dena pri**

Hic iniquagene
diabolo in prima templi
temptatus dicente. si filius dei
es mitte te deorsum

Batorum spirituum func
tus ministerio tertia tempta
tione et alijs duabus testimoni
o scripturarum superatis

Colligens discipulos rudes
et pauperes

Discipulis presentibus in

nuptijs aquam in Vinum te
petente commutans

Eterne glorie speciem presi-
gurans in monte thabor transfi-
guratibus

Facto simul discipulorum
terrore in monte thabor cum mo-
ise et helin colloquens

Gloriam mundanam spernen-
dam inuenens. Discipulis ne vi-
sionem transfigurationis pro-
derent inbibendo

Hominum sepe vilissimorum
in predicando regnum dei deri-
sione detractione et blasphemiam
inhonoratus

In anima et corpore mortu-
os. demonijs vexatos. et miseri-
cordiis detentos eripient

Leprosi symonis et ceterorum
 publicanorum et peccatorum
 colloquia et conuiuia non abhor
 rens Amen Ave **P**ater
 noster **A**ve **Q**uinta

Adena p^{me} quinquagene
 magdalena penitente et
 pedes suos lacrimis lauante sep
 tem demonia expellens **D**

Benignitate mentis motus
 super lazarium et alias. sepe la
 crimans **D** **III**

Qum lazaro suscitato post tri
 duum et magdalena et passiuus
 hospes comedens **III** **II**

Die palmarum in iherusalem
 cum honore susceptus asino in
 sidens **III** **III**

Extra templum eientes et

Vendentes eiaens flagello per
se contexto

Hanielius ipso die palmaru
cura noctem per neminem in
iberusalem hospitatus

Gloriosum cuius caput est a
magdalena unguento perfusum
discipulis et precipue iuda mur
murante

Humiliter et solito seareus
ante passionem tecum et cum
magdalena permans

Iude rapacitate venditus tri
aginta argenteis

Lugenti tibi et ex intimo cor
dis compaenti ad passionem
iturus valedicens Ave

Pater noster **Prima dena**
Secunde quinquagene

A. qui paschalis esum secundū
legis consuetudinem cum disci-
pulis obseruans *¶ ¶*

Beatissimis manibus carua-
tus et uestibus pedes discipulorum
et iude abluens *¶ ¶*

Corpus et sanguinem suum
sumendum et in sui memoria
consecrandum tradens discipu-
lis *¶ ¶*

Dicens cena facta vnum
deo patri *¶ ¶*

Exiens in montem oliueti
discipulos docendo *¶*

Facto ostendens quid corde
sustineret quando capiens
tedere et mestus esse ait. tri-
stis est anima mea usque ad mortem

Guttas sanguinis sudoris e
mittens ubi tertio prolixius ora
bat Amen **Aue**

Habens angeli solatium **B**
ignauiam petri dormientis
arguens. Discipulos ad oratio
nem excitando

Lupis ad deuorandum venien
tibus fronte obuians. eis solo
serbo in terram prostratis. Ame
n **Aue**

Pater noster **Aue**
Hecda dena **2^e quingene**
iuda cum quo et benigne
loquitur osculari non dedignatus

Bcati petri zelum arguens
malchum sanando

Comprehensus ligatus tracta
tus tamquam fur aut latro

Discipulis fugientibus solus

agnus inter lupos derelictus *es*

Ax feru malicia ante animam
de doctrina respondens alaxatus
Faciens misericordiam petro
neganti benigne eum respiciens

Oruissime accusatus et men
dacter coram carpha et ceteris
ibidem congregatis *AD*

Horribiles voces blasphemie
et dicentium reus est mortis au
diens. quando adiuratus asseruit
se cristum *AD AD*

Ignominiose velatis oculis
prophetare iussus quis eum per
cussit *AD AD*

Ludbriose multum in domo
carphe tota nocte veratus *AD*

Aue Pater noster *es* **Aue** *es*
Tercia dena sedē quinquagene

Ad pylatum per patientes pla
teas ut maleficus pessimus cum
grandi strepitu hora prima per
ductus

Belivno regi herodi a pylato
missus

Quam herode humiliter tacent
accusatus false et curiose int er
rogatus

Delinus reputatus. alba veste
cum rediretetur ad pylatum
inductus

Aritus vestibus et ad flagellan
dum durissime ligatus. contraba
eidem prelato

Flagellatus immanissime
quod a planta pedis usque ad ver
tutem nulla esset sanitas

Grandiori ludibrio dignus et

sub. quando super flagellatione
in armis bellicis indutus est. Tunc
geste purpurea

Honoratus ut rex derisore. qui
coronatus spinis habens in ma-
nu sceptrum arundineum con-
sputus fuit et adoratus. Adicen-
tibus. Huc rex iudeorum

Ingenti sua confusione pre-
sentatus coram clamantibus
tolle tolle crucifige crucifige
non habemus regem nisi cesarem

Lotis pylati manibus et cla-
mantibus iudeis. sanguis eius
super nos et super filios nostros
ad mortem sentenciatus. Ave
ave **D**ater noster. Ave

Adena sede quinquagene
sententiantis facie raptus

sue vestibus remditus cru-
cem humeris suscipiens **¶**

Baulans crucem inter laco-
nes ad mortem ambulando **¶**

Qum grandi strepitu in ter-
ram prostratus sub crucis one-
re deficiens **¶** **¶**

Dicens nolite flere super me
sed super vos ipsas flete et super
filios vestros **¶** **¶**

Ax cuius visu et strepitu
consideratione tu totis viribus
dissolvebaris tormento cordis
plenissima **¶** **¶**

Fatigatione plurima mon-
tem ascendens caluarie symo-
ne iugariato ut crucem tolleret

Gustans vinum merra et
felle mixtum sibi ad pot am

Dum oblatum

Horribiliter tortus sub vesti-
bus iam inter vulnere deficta-
tis coram turba in monte cal-
uarie exutus

In cuius corpore omnes
sunt compages dissolute. et
super crucem proiecto et
grossis clavis in in manibus
et pedibus perfossit ut divi-
merari possent oia membra

Luorem suam non atten-
dens. sed penaliter cruce ele-
uatus et varie blasphematus
pro miseris orans Amen

Aue **P**ater noster Ave

Antidena 2^e quingentesima
steri latronum confiten-
ti paradysum re promittens

Bemigne te simul mente cru
cifixam iohann et iohannem
tibi commendans. intus passio
natus tibi condolendo **CHD**

Clamans hely hely lamazaba
tham. derisus a dicentibus. sme.
Sideamus an veniat helyus li
berans eum **CHD** **CHD**

Dicens consummatum est. in
fili sua areto potatus cum valido
clamore. inclinato capite versus
te matrem pro nobis peccatori
bus moriens **CHD** **CHD**

Ax cuius latere signis factis
per elementa fluxit nobis aq
cum sanguine **CHD** **CHD**

Filius tuus tibi honestissime
constantissime et dolorosissime
paum manenti. de cruce per

Unos virtutum datus

Gaudium cuius fuit anima a
quinto mortis patribus in lim
bo constitutis

Honeste sepultus aromatibus
et syndone munda involutus

In cuius sepultura tu fidelis
sima mater cum ceteris amicis
sicut et antea sub cruce fleuisti

Liberator noster. cui omnes
peccatores et preapue tuum
psalterium canentes in virtute
vite et passionis sue et tue re
ciliare labora Amen Ave

Pater noster Ave **prima**
dena tercia quingene

Adoratus laudatus et glo
rificatus a patribus di
centibus in limbo Aduemisti

desiderabilis quem expectabamus.
tu spes desperatis

Benedictum sit etiam hoc tem-
pus quo corpus eius in sepulchro
et anima in limbo permanfit

Qum sanctorum comitua de
limbo exiens resurgendo

De sepulchro clauso prodiens
corpore glorioso fugientibus
custodibus a terre motu

Avultatio cordis tui tibi ut
pie creditur primum apparendo

Hactum cuius resurrectione
angeli in albis sunt attestati

Grandiori amore ardenti
magdalene fleuit in ortulamin
effigie apparens

His que cum sollicitate que
fierant marijs occurrens di

cedo Aucte que et tenuerunt
pedes eius *II. II. II.*

Ioseph a iudeis ut morti tra-
deretur ob id ut fertur eum se-
peliere capto apparens. eum
dem in domum suam restituendo

Luculentissimam cuius re-
surrectionem licet frustra co-
nati sunt iudei pecunia custo-
dibus sepulchri data offuscare *II. II. II.*

2 3 **Aue** **P**ater n. **Aue** **Secunda**

Adena tertiae quinquagene
apparens iacobo minori qui
filio suo defuncto vouerat se
non comesturum nisi videret
resuscitatum *II. II. II.*

Beato etiam petro apparens
eius suarum negationum cri-
men dimittens *II. II. II.*

Quoniam euntes in emaus in
specie peregrini apparentes de
scripturis loquendo. et ab illis
cognitus in panem frangendo

De parte piscis assi et fauo
mellis sibi oblati manducans.
discipulis quibus dicit par vo
bis apparendo. quando et insuf
flans dicit Accipite spiritum
sanctum

Arsistenti cum discipulis tho
me tetrarchis Obnerum of
tendens octava a resurrectionis
die apparendo

Atribus suis iterum in
monte thabor in galilea appa
rens. dicens. data est michi om
nis potestas in celo et in terra

Gratia laboratis ad mare tyberia
disperietes dices mittite in dexteram
naugij reche et inuementis

Rabens testimonium pauli
quod apparuerit plus quam
quingentis fratribus simul

In cenaculo comedentibus
Undecim apostolis quadrage
sima a resurrectionis die ap
parens conuescendo cum illis

Libentissimis animis qui ex
iherusalem in montem oliue
ti ierunt filij tui obedientes
Eon sint etiam benedicti *Ame*

Aue **P**ater n^r *Aue* **Tercia**

Advena t^{er}cie quinquagen
parens ascensurus in
monte oliueti dicens inter ce
tera non est vestrum nosce
tempora vel momenta que
pater posuit in sua potestate

Benedicens discipulis *Bi*

Dentibus. manibus eleuatis
latus in celum pro virtute

Qui ascendenti occurrunt
angeli dicentes. quis est iste
rex glorie. et quis est iste qui
venit de edom tinctis vestibus
de bosra. *II III*

Decente cum reuerentia et
iubilatione sanctorum omnium
patrum et angelorum ymperi
sanctum super omnes celos
ascendens ad dexteram patris

Et cuius reditu gaudium fit
sacrosancte trinitati et toti ce
lesti curie *II III*

Hacta cuius ascensione natu
ra nostra est exaltata. fides in
structa. spes venie roborata.
caritas ad deum inflammata.

Gracia cuius angeli astitērūt
 in vestibus albis iuuuantibus
 discipulis dicentes **V**iri galilee
 quid statis aspicientes in celum?

Humiliter cui cum apostolis
 seruiuisti orans pro spiritu
 sancti missione in cenaculo

In linguis igneis orantibus
 quinquagesima a resurrectionis
 die spiritum sanctum mittens
 facto sono repentino tanquam
 aduentus spiritus vehementis

Largitate sua ineffabili cor
 da discipulorum suorum septem
 domus sancti spiritus adimplens
 linguarum omnium donum su
 peraddendo Amen **A**ue mā

Pater noster. **A**ue mā
Circa dena tercie quāgene

Auctoritate cuius nominis
claudus ab utero matris ad
speciosam portam tempore summa
tur per petrum presente iohanni
ne multis milibus ex suis
conuersis ¶

Benedicti sunt etiam omnes
sancti apostoli qui laudes filii
tui voce vita et morte non ta
cuerunt. gaudentes quoniam
digni habiti sunt pro copati

Quius cultu. multitudinis
credentium erat cor omnium
et anima una et omnia com
munia. traditis propter pro
prietatem morti ananiam et
saphiram eius uxore ¶

Dei a dextris stantem que
stephanus pro eius testimo

mo lapidatus vidit: intendens
in celum. saulo consentiente
negi eius

Ex cuius operatione saulus
in terram prostratus conuer-
sus est in predicatorem excel-
lentissimum. virtutibus plu-
rimis per illum postea per-
petratis

Factus gentibus in salute
ut patet in cornelio centurio-
ne et nobis omnibus qui ex
gentibus credimus

Gloriam cuius sperantes
martires sua corpora diuersis
supplicijs exposuerunt omni-
bus que mundi sunt creptis

Honoratus a confessoribus
et virginibus et sanctis om-

mbus cetera vita in terris
usq; in mortem consummata

In cuius loca natiuitatis pas
sionis sepulture sepissime visi
tando tu delectaberis. lacrimis
ibidem fuis cum sanctis osculis

Languentem suo amore ex
hoc deserto te cum tota curia ce
lesti festiue suscipiens super om
nes choros angelorum collocanda
Amen **Aue** **P**ater

noster **Aue maria** **Quinta**

Adena **tercie quingene**

Apud quem tu in celo et in
terra tuum deum potentissima
pro omni statu mundi. et preci
pue pro hijs qui tuum colunt
psalterium sanctissimum instan
tissime exora. pro presentibus

preteritis et futuris malis **60**

Benignitas cuius te honoran-
tes gratijs et indulgentijs di-
tat. tuum honorem etiam sepe
miraculis augmentando **61**

Quius iudicium vniuersale
precedent signa varia et horri-
bilia. sole et luna et astris obscu-
ratis. et mundo conflagato **62**

Dispositione cuius agitur
nostra in momento et iam oculi
resurrectio. tuba sonante et an-
gelis nostris cineres congrega-
ntibus **63** **64**

Aorum qui in eternam sunt
vitam recipiendi impassibilitate
subtilitate agilitate et cla-
ritate corpora decoraturus
et animas similiter suis dotibus

Azmal hominis venturus
iudicare viuos et mortuos
armis etiam passionis et diu
nitatis iudicis ostensis

Omnibus cuius imperio
dampnati cruciabitur in eter
num tormentis. igne videlicet
et frigore. Verine consciencie
luctu et tenebris et reliquis
innumerabilibus

Hominum fieri viuere et mo
ri posse nosse et operari solus
efficaciter dirigens

In quo solo sicut in ultimo
fine et summo bono quiescit
mens humana

Laudem cuius in suo regio
te uiuante et inam canam eter
naliter fiat fiat Amen Ave

Pater *in* Ave maria

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, with some lines appearing to be part of a list or a structured document. The ink is very light and difficult to discern against the aged paper.

70

